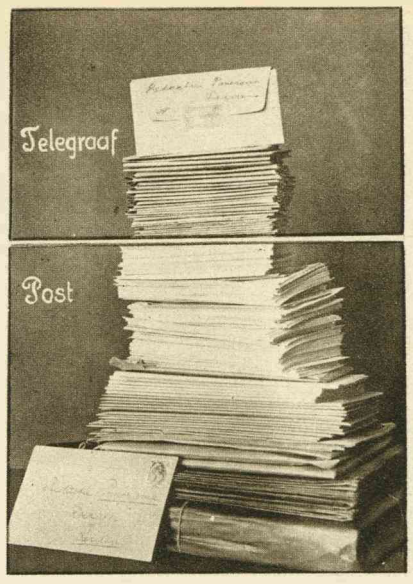

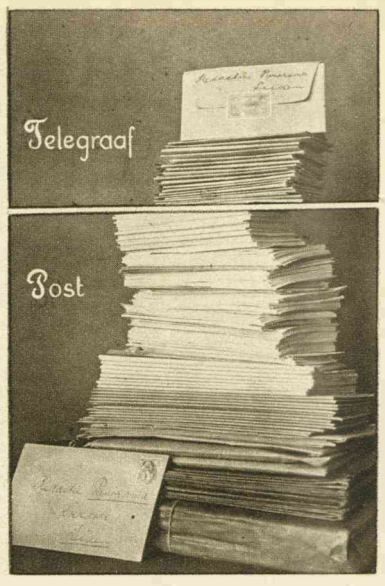

De accijns op SUIKER en ZOUT
bracht nu op: 27½ millioen. 1 jaar daarvoor 29⅓ millioen.

De Rijksmiddelen in 't Oorlogsjaar : en daarvoor :

Een „geïllustreerde statistiek"

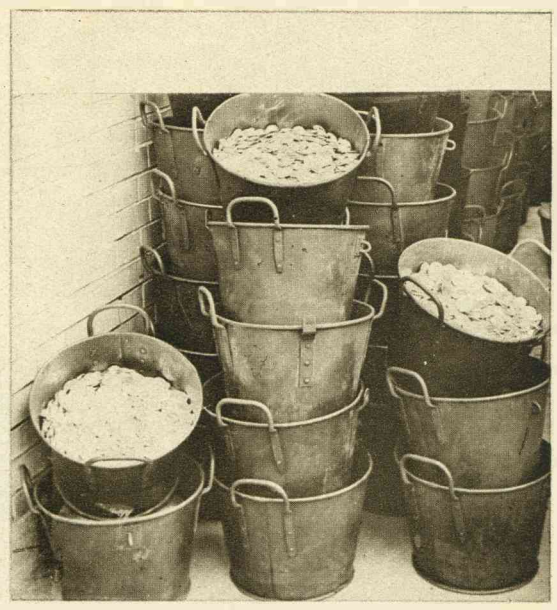

POST en TELEGRAAF:
24.3 millioen Aug. 1914-Aug. 1915. 24.8 millioen Aug. 1913-Aug. 1914.

De begrootingsdiscussies naderen... Er zal weer worden gesproken over een post voor dit, een rede zal worden gehouden voor een bedrag voor dat... Wij, publiek, zullen het met belangstelling volgen. De rijks-uitgaven voor diverse instellingen, subsidies, tractementen, toelagen, zullen we leeren kennen. We zullen het tekort met schrik vernemen en denken aan den toch al duren „mobilisatie-tijd." We denken aan verhooging der directe belastingen en nieuwe belastingbiljetten ... Alsof dat het eenige middel van den staat is tot dekking der uitgaven. We vergeten dat het rijk ook andere inkomsten heeft, die we niet zoo direct voelen: rechten op invoer, accijns op suiker, zout, geslacht, gedistilleerd, rechten op zegel en van successie, inkomsten aan de post en telegraaf, enz. We vergeten die middelen óók, omdat ze bij een begrooting, als zijnde inkomsten, minder besproken worden dan de uitgaven. En als we ze niet vergeten, dan beginnen we als vaststaand aan te nemen dat het met die middelen in deze tijden wel droevig gesteld zal zijn ... Die pessimistische gedachte is nog een onwillekeurige nawerking van de eerste maanden van den oorlog, toen

De DIRECTE BELASTINGEN brachten op:
In 't eerste oorlogsjaar: 56.8 millioen. In 't jaar daarvoor: 54.3 millioen.

loosheid, er is stilstand van zaken, er is duurte van levensmiddelen, er is ellende ... maar de staten van de rijksmiddelen toonen aan, dat de welvaart van de gemeenschap- in- haar- geheel, niet aan een zóódanigen achteruitgang heeft blootgestaan, als waarover men zich verontrust had.

En toch is de algemeene gedachte, dat het met 's rijks inkomsten bedenkelijk gesteld is. In de eerste plaats is dit een onbewust idee-zonder-rekenschap. En in de tweede plaats vindt dit idee ingang, omdat inkomsten, uitgaven, leening, crisis-uitgaven enz., hopeloos verward worden.

Het is daarom dat we omtrent den financieelen grondslag van den staat, d.w.z. „de middelen", cijfers verzameld hebben en die cijfers in beeld hebben gebracht; want cijfers zijn wel nuttige dingen en men spreekt wel van „sprekende cijfers", maar meermalen spreken ze lang niet duidelijk en doet een „illustratieve vergelijking" het duidelijker. Die vergelijking gaat over een normaal jaar n.l., Aug. '13—Aug '14, tegenover het eerste oorlogsjaar Aug. '14—'15.

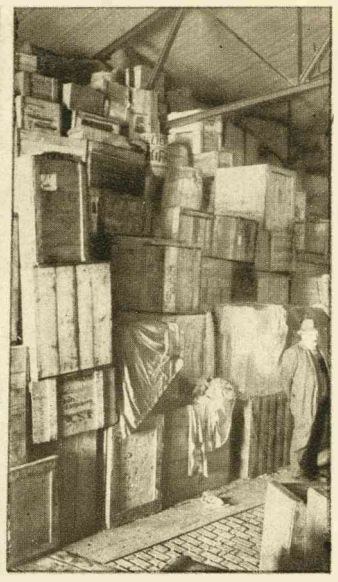
* * *

Gaan we in de eerste plaats de directe belastingen na. Alles tezamen: grond, personeel, bedrijf, vermogen. Deze toonen een bevredigende uitkomst. Een afspiegeling van den economischen toestand in de crisis zijn zij echter niet, omdat de heffingen grootendeels gebaseerd zijn op den toestand, welke voor de crisis bestond. Ook zijn de opcenten op bedrijfs- en vermogensbelasting verhoogd. Toch kan het tot tevredenheid stemmen dat in het oorlogsjaar zonder nieuwe belastingen f 56.855.000 werd opgebracht tegen ruim 54 millioen in het jaar daarvoor. Dat is dus ruim 2½ millioen méér!

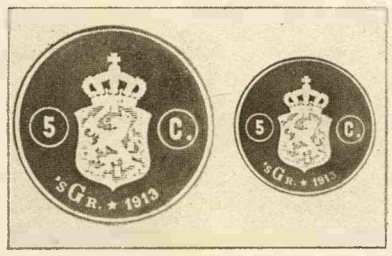
Anders is het met de indirecte belastingen waaronder de hypotheek-, zegel-, registratie- en successie-rechten gerangschikt worden. De laatste leenen zich, als te wisselvallig middel, niet tot vergelijking. De drie eerste ondervonden ernstig den druk der tijden. De inkomsten dier rechten toch zijn gebaseerd op verkoopingen van onroerend goed, op hypotheek-plaatsing en overdracht, op processen enz. En dit alles is in dezen tijd belangrijk minder, vooral b.v. de effectenhandel! Geen wonder dus dat deze groep van 34,6 millioen terugging op 25,6 millioen of wel 9 millioen minder werd.

Een zoo beduidende vermindering toonen ook de invoerrechten, al is door de N.O.T. die vermindering niet zoo bedenkelijk, als 't zich liet aanzien. Maar de belemmerde handel, de gevaarlijke scheepvaart, de contrabande-verklaringen, de beperking van invoer en uitvoer zijn toch

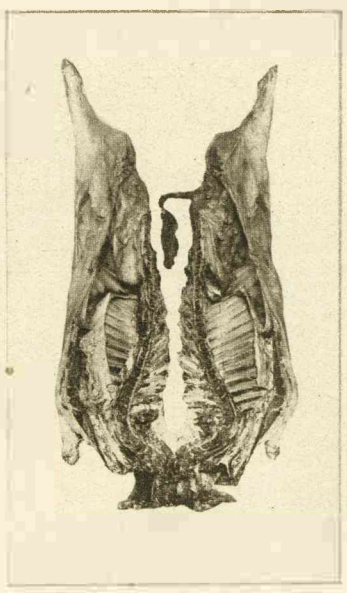

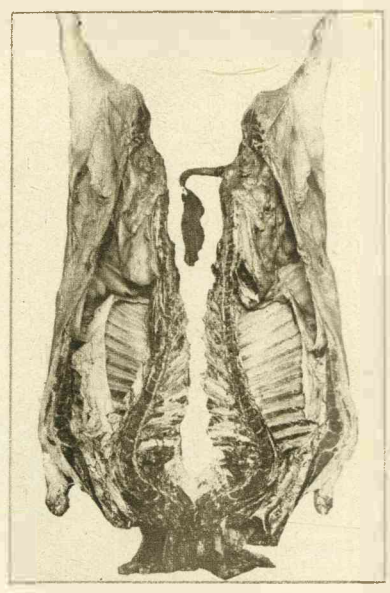

De INVOERRECHTEN verminderden met ¼ ongeveer.
In 't jaar vóór den oorlog 17 millioen. In 't eerste oorlogsjaar ruim 13 mill.

De INDIRECTE BELASTINGEN (zegel-, hypotheek-, registratie-, successie-rechten) verminderden met ruim ⅓. Ruim 25½ millioen tegen 34½ millioen anders.

Accijns op GESLACHT:
f 5.900.000 Aug. 1913-Aug. 1914. f 7.200.000 Aug. 1914-Aug. 1915.

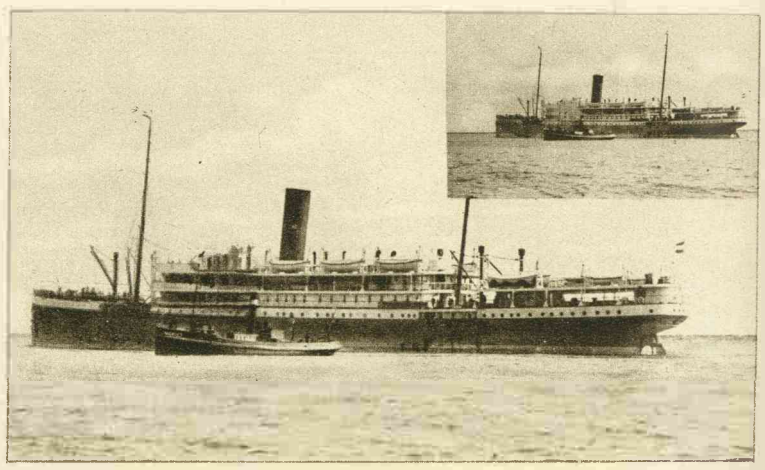
WIJN-ACCIJNS
f 1.556.000 Aug. '13-Aug. 1914. f 1.434.000 Aug. '14-Aug. 1915.

BIER- en AZIJN-ACCIJNS
f 1.563.000 Aug. '13-Aug. 1914. f 1.538.000 Aug. '14-Aug. 1915.

GEDISTILLEERD-ACCIJNS
f 29.000.000 Aug. '13-Aug. 1914. f 28.000.000 Aug. '14-Aug. 1915.

De BELOODSING DER SCHEPEN was ongeveer ⅓ van andere jaren, n.l. 1⅙ millioen en anders 3¾ millioen!